

KPSS
2024
ÖABT

TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ
ÖZGÜN
SORULAR

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

7

DENEME

 PEGEM AKADEMİ

Komisyon

ÖABT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TAMAMI ÇÖZÜMLÜ 7 DENEME

ISBN 978-625-6829-31-2

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

3. Baskı: 2024, Ankara

Proje-Yayın: Deniz Şahan

Dizgi-Grafik Tasarım: İlnur Öztürk

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız,

Bu kitap, Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) Türk Dili ve Edebiyatı Alan Bilgisi Testi (ÖABT Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği) kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla, farklı soru çeşitlerini görmenize ve kendinizi geliştirmenize yardımcı olmak için hazırlanmıştır.

7 denemeden oluşan kitabımızda yer alan sorularımız ÖABT'de çıkabilecek sorularla konu ve tarz itibarıyla benzerdir. Bu soruları çözerek kendinizi deneyebilecek ve eksik kaldığınız alanları tamamlayabileceksiniz.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüşlerinizi ve önerilerinizi bizimle **pegem@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimize katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi Yayıncılık

İÇİNDEKİLER

Deneme 1	1
Çözümler.....	17
Deneme 2.....	25
Çözümler.....	41
Deneme 3.....	49
Çözümler.....	65
Deneme 4.....	73
Çözümler.....	89
Deneme 5.....	97
Çözümler.....	113
Deneme 6.....	121
Çözümler.....	137
Deneme 7.....	145
Çözümler.....	161
Cevap Anahtarı.....	169

1. Uygur-Oğuz grubuna ait bir Türkçedir ve Türkçenin uzak lehçelerinden biridir. Türk dilinin Ana Türkçe Dönemi'nden çok önce ayrıldığı için genel Türkçeden çok uzaklaşmıştır. Yazı dili hâline çok sonra geçmiştir. Söz varlığında Moğolca, Tunguzca, Samoyetçe ve Rusçaya ait dil öğeleri bulunur. Bu Türk dilinde birincil ünlü uzunlukları ise düzenli olarak yaşamaktadır.

Bu parçada sözü edilen Türk dili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkmence
B) Hakasça
C) Çuvaşça
D) Yakutça
E) Gagauzca

2. Üze türük teñrişi türük iduk yiri subı ança etmiş: Türük bodun yok bolmazun tiyin bodun bolçun tiyin kañım ilteriş kaganıg ögüm ilbilge katunug teñri töpüsinte tutup yügerü kötürmiş erinç.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zarf-fiil
B) Emir kipiyle çekimlenmiş fiil
C) Belirtme durumu eki almış isim
D) Yer-yön zarfı
E) Sıfat-fiil

3. Türük oguz begleri bodun eşidiñ. Üze teñri basmasar asra yir telinmeser türük bodun ilinñ törünñin kem artatı udaçı erti.

Bu parçadan Orhun Türkçesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kimi sözcüklere getirilen II. tekil iyelik ekinde "ñ ~ g" nöbetleşmesi görülmüştür.
B) Belirtme durumu eki iyelik ekinden sonra gelir.
C) "-DAÇI" eki, sıfat-fiil eki olarak kullanılmıştır.
D) "-sAr" eki, şart anlamında kullanılmıştır.
E) Fiillerin birleşik zamanı "er-" yardımcı fiili üzerine gelen kip ekleri ile yapılmıştır.

4. Yonkırñ köni tut yarılma özün
Könül til kiçig tut bedütme sözüg

Özün otka atma bu dünyâ üçün
Kişi neñin alma küçeme küçün

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi hakkında öğüt verilmemektedir?

- A) Doğru yoldan sapmamak
B) Büyük konuşmamak
C) Kibirden uzak durmak
D) Sır saklamak
E) Dünya düşkünü olmamak

- 5.

Tünle bile köçelim
Yamar suvin keçelim
Teñruk suvin içelim
Yuvka yağı ovulsun

Bu şiir aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Dîvânü Lugati't-Türk*
B) *Kutadgu Bilig*
C) *Atabetü'l-Hakâyik*
D) *Muînü'l-Mürîd*
E) *Cümcümenâme*

6. Maña edgü sakinçinñiz bar erser maña amtı bir kuñka-yu tilep kelürünğ.

Bu cümlede aşağıdaki eklerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yönelme durumu
B) İyelik
C) Belirtme durumu
D) Şart kipi
E) Kişi

7.

El bağlamışdur kamusu hak çalapedandur umusu
Nökerlü kızdur kimisi alınmaduk çoklar yatur

Bu beyitten hareketle Eski Anadolu Türkçesi ile ilgili olarak,

- I. Bildirme ekinin ünlüsü düzlük-yuvarlaklık uyumu-na aykırılık gösterir.
- II. Ünsüz uyumu yoktur.
- III. İyelik III. tekil kişi ekinin ünlüsü dardır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8.

Eşege bu söz yavlak hoş geldi, yuların çakal eline virdi, tiz tiz yola girüp girdiler. Pes çakal berelenmişdi, yoruldu, eyitdi: İy karındaş varacak yirümüz ırağrakdur hem ben dahı varmışam. Eger nevbet nevbet birbir-müzi götürevüz menzili tizcek alavuz. Eşek eyitdi: Sen beni nice götüresin?

Bu parça aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Marzubannâme*
B) *Kitab-ı Dede Korkud*
C) *Harname*
D) *Mantıku't-Tayr*
E) *Behcetü'l-Hadâik*

9. **Aşağıdaki eserlerin hangisi Kıpçak Türkçesine ait değildir?**

- A) *Hüsrev ü Şîrîn*
B) *Codex Cumanicus*
C) *Kitâbu'l-İdrâk*
D) *Kitâb Gülistân bi't-Türki*
E) *Münyetü'l-Guzât*

10. Ala atlıg yol tenri men. Yarın kiçe eşür men. Utru iki
I

yılıg kişi oglin sokuşmış. Kişi korkmış. Korkma timiş.
II III

Kut birgey men timiş. Ança bilün.
IV V

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi Orhun Türkçesinde kullanılmayan bir ek almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bu keçe Cebre'il takı Mikâ'il maña keldiler takı bir cânvar keltürdiler. Ol cânvar atı Burâk erdi. Ederi takı yügeni uruglug. Katırdın kiçigrek, işekdin ulugrak, yüzi âdemî yüzi menizlig, kudruki takı toynaki inek kudrukınga takı toynaklarına menzer.

Bu parçadan hareketle Harezmi Türkçesi ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fiillerin çokluk üçüncü kişi çekiminde ek bulunur.
B) Üçüncü tekil iyelik eki daima dar ünlüldür.
C) Köktürkçedeki diş arası /d/ sesi acıklaşmamıştır.
D) Bazı yapım ve çekim eklerindeki "g" sesi erimiştir.
E) Ayrılma durumu eki ünsüz uyumuna girmez.

12.

kim erse tapuğka kireyin tese
iki neç kerek bil söz aydım kese

Kutadgu Bilig'den alınan bu beyitte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ek fiil
- B) Şart kipi
- C) Yönelme durumu eki
- D) Belirtme durumu eki
- E) I. tekil kişi istek kipi eki

13.

- I. Alman dilbilimci Max Müller tarafından ortaya atılan bu teoriye göre diller, insanların doğada duydukları sesleri yansıtmasıyla oluşmaya başlamıştır. Teoriye göre insanlar öncelikle kuş, hayvan, su, rüzgâr, gök gürlemesi gibi sesleri taklit etmişler ve bu seslerden zamanla sözcükler oluşmuştur.
- II. Bu teoride, önce jest ve mimiklerle duyguların, isteklerin anlatıldığı ardından yapılan mimiklere uygun tek heceli sesler ve el işaretleri yapıldığı ve ardından bu seslerin birbirinden ayrışarak sözcükleri oluşturduğu ve böylece dillerin ortaya çıktığı kabul edilmiştir.
- III. Bu teoriye göre diller, insanların şaşırduklarında, korktuklarında ya da öfkelendiklerinde çıkardıkları seslerden doğmuştur.
- IV. Bu teoride, Hamî-Samî, Kartvel, Hint-Avrupa, Ural, Altay ve Dravid dil ailelerinin aynı kökten çıkarak bir büyük aile oluşturduğu ileri sürülmüştür.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde aşağıdaki teorilerle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Ünlem Teorisi
- B) Psikolojik Teori
- C) Nostratik Teorisi
- D) Yansıma Teorisi
- E) Monogenist Teori

14.

Eski Türkçe		Türkiye Türkçesi
elig	>	elli
bar-	>	var-
tamga	>	damga
atlıg	>	atlı

Bu örneklerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Genişleme
- B) Sızıcılaşma
- C) Ünsüz düşmesi
- D) İkizleşme
- E) Tonlulaşma

15.

Hiç kuşkusuz, zamanı ne kadar hesaplı kullanırsam kullanayım, birçok kitap kalacak öylece; asla okunamayacak. İşin kötüsü, okumam gerektiği hâlde okuyamadığım kitapların adlarını ve yazarlarını bile öğrenmeyeceğim.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) sıfat – zarf – isim – bağlaç
- B) zamir – edat – isim – zarf
- C) sıfat – edat – isim – bağlaç
- D) zarf – zarf – sıfat – edat
- E) zamir – edat – sıfat – zarf